

Передплата
 на «РУСЛАНА» виходить:
 в Австрії:
 на цілий рік . . . 30 пер.
 в пів року . . . 10 пер.
 в чверть року . . . 5 пер.
 за місяць . . . 1/70 пер.
 За границею:
 цілий рік . . . 18 рублів
 або 36 франків
 пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Подорожне чекю по 10 сот.

РУСЛАН

«Барвеш ми очі і думку ми зирном: в не вольшем милости і мира не вольшем, бо русле ми сирце і віра руска» — В Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свята о 5 1/2 год. пополудня.
 Редація, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
 Рукописи звертає слідше на попереднє застережене. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Гроза державного пересилена відсунена.

(X) Вже більш півроку тривав між обидвома державами монархії, а особливо між угорським правительством а спільним міністерством велике напружене, котре мало що не довело до пересилена в спільнім міністерстві, а за сим послідовало би неперечно пересилена міністерства австрійського і угорського і тим способом настало би справдешне державне пересилена. Як відомо, міністер загран. справ бар. Еренталь і міністер війни Шенайх прийняли на себе зобовязанє на останній сесії делегаційній перевести в слідуєчій сесії, котра мала бути скликана на май, підвисшенє військових плат в бюджеті на 1909 р., котре мало обняти 1908 р. Се підвисшенє військових плат мало бути переведене без яких небудь уступок національних для угорського війська.

Одначе угорска делегація заняла неприхильне становище, особливо ві президент Барабаш недавно заявив рішучо, що малярські незалежні не допустять до сего. Спільне міністерство намагало ся кілька раз в переговорах наклонити угорске правительство, щоби сі зобовязаня зятягнені спільним міністерством могли бути сповнені. Барон Еренталь їздив навіть до Пешту, щоби там крім

полагоди інших справ довести до порозуміння з угорським правительством в справі військових плат і весняної сесії делегаційної. Одначе всі ті намаганя показали ся безуспішними. Наостанку відбула ся перед тижнем у Відні міністерска рада спільних міністрів, в котрій взяли участь також обосторонні міністри президенти і міністри скарбу, але і в тій нараді не осягнено ніякого порозуміння. Наслідком того повисла над монархією гроза загального пересилена, позаяк бар. Еренталь і міністер Шенайх давнійше вже заявили, що в случаю відпорности Угорщини виснували би відповідні послідовности. Відставка спільних міністрів конечно спричинилаб не лише міністерске пересилена в Австрії, але і в Угорщині і не можнаб навіть на разі оцінити, до яких далекосяглих наслідків все те могло би довести. Як із спільного міністерства, так і з австрійського рознесли ся вісти, що справу військових плат і весняної сесії делегаційної вважають там кабінетовим питанєм, а та рішуча постава спільного і австрійського міністерства затривожила Мадярів.

Минувшого четверга відбула ся друга нарада міністрів спільних з міністрами президентами австрійським і угорським та міністрами скарбу, на котрій доведено в части до порозуміння на такій основі:

Підвисшенє плат військових на 1909

має бути вставлене до бюджету на слідуєчій делегаційній сесії. Офіцерам має числити ся підвисшенє крім того вже й за попереднє чвертьрічє 1908. отже від першого жовтня. Для війська поправа материяльного биту має бути переведена поступенно, а в сім році призначує ся 500.000 корон на поліпшенє харчу. На 1909 р. для підвисшеня плат жовнірам і поліпшенє харчу має бути вставлена до бюджету квота 3 1/2 міл. корон. На 1910 вставить ся до бюджету на обі цілі 7 міліонів. Таким способом повний видаток на поліпшенє материяльного положеня військових війшов би до бюджету доперва з 1910 р.

Проти такої полагоди справ виступав рішучо сторонництво христ. суспільників і їх дневник Reichspost, вважаючи се уступкою в користь коштуєвських незалежців. Відоме внесене христ. сусп. делегата Шрафля змагало до того, щоби на саме підвисшенє плат жовнірам (котре вносилоб денно доплату по 5 сотиків) потреба би вставити річно до бюджету 5 міл. корон.

Між членами австрійської делегації, котрі відбули нараду в сій справі, викликали вісти про таке порозумінє між спільним міністерством, а обосторонними правительствами велике невдоволенє, тим більше, що й речинець делегаційної сесії має бути на домаганє Мадярів пересунений на осінь.

Іван Коссак.

Пропаций.

(Нарис).

(Дальше).

Ні — ні — сто разів ні... Она его, она Остапова... Она мусить бути его.
 Газетяр — сокіл мій ясний — як називають его, як висказують ся про него... Як глузують... він не чоловік... ха... ха... ха... не чоловік...
 Хвилинку стояла на пів жива. Вікала всяка думка... всяке чувство.
 Нараз випала до батька а тулячись до его грудий, шепотіла через сльози:
 — Мій він, бо люблю его...
 Таточку, я люблю его... Таточку, я вийду за него, за него лишень...
 Таточку, я люблю, я дуже люблю его...
 — — — — —
 І хотіли забрати тебе мені, соколе ясний мій...
 І не дала я тебе...
 Бо мій ти, мій ти кохане, сердечне мое...
 Мій ти, мій...
 Я бачу тебе...
 Ідеш повільним, тихим кроком...

Твоя голова така ясна...
 В жар місячного світла йдеш до мене ти...
 Я бачу тебе...
 Я чую тебе...
 Мій ти... во вік мій ти...

* * *

Пан радник уступив — позірно уступив. Знав Марійку, знав, що ві до чо-го небудь присилувати годі.
 Але з мамою-добродійкою мав довгу конференцію, мама-добродійка слухала мудрих рад свого мужа і пана.
 І їй сподобав ся Остап — она бачила добре, що він Марійкою занятий, але на зятя... ні... не про такого зятя она мрїла...
 Она рішилась більше на Марійку уважати, не лишати єї самої на проходах з Остапом, постановила повільно, систематично знимати улуду з Марійчиних очий.
 І два вже вечери з ряду йшли великі розправи про зматериялізоване теперішної молодіжи — особливо таких то літератів, поетів, що уміють так сумно а так солодко і високолетно приговорювати, а в ґрунті річі полюють за віном, самі они нічого не мають, за чужий гріш сьвіта уживати їм захочуєсь.

І так незначно, повільно доторкала особи Остапа, і хотїя отверто не зачисляла его до таких — все таки висказувала можливість, що і він такий, як другі.
 Марійка зрозуміла, до чоґо се стремить, і тому рішилась чимскорше подружити з Остапом.
 І жаль чула до матери, і жаль чула до вітця. Дивно їй якось, таж се єї родичі, єї кохані родичі, єї найблизші в сьвітї, єї найблизші...
 Чом они не хотять дати єї за Остапа — чом?
 Щож винен Остап, що богата она — що?
 А коли родичі рішучо — рішучо не дозволять... Що тоґди?...
 Ні... ні... ніколи в сьвітї... она мусить вийти за него... мусить...
 Він став для неї всім, а коли є правдива любов, кохане правдиве, она чує его в серцю своїм...
 За ним, як за стовпом огнистим свого призначеня она піде. Що дальше буде, байдуже їй, щоби лише з ним, щоби лише при нїм...
 До него линули єї гадки...
 Але родичі... тато... мама... Онаж так кохає їх...
 Ониж так люблять єї...
 Она попросить їх... она дуже дуже

Якнебудь отже грозу державного пересилена відсунено, звіщають, що бар. Еренталь і міністер війни Шенайх подають ся о відставку, котрої одначе цісар не прийме. Імовірно австрійська делегація вдовольнить ся сими частковими успіхами, щоби не доводити справи до крайности, а сесія делегаційна буде імовірно лише відкрита в червцю, але властиві засідання будуть пересунені на осінь також задля того, позаяк цісар утомлений ювілейними торжествами бажає удати ся на літний відпочинок з кінцем червця до Ішлю, звідавши ще по дорозі ювілейну виставу в Празі.

Політичний огляд.

Заграниця.

Заповідженим приїздом короля Едварда до Петербурга займає ся вельми живо все дневникарство і робить з того всякі висновки. В Росії викликала вість про приїзд англійського короля велику радість. Деякі англійські дневники намагають ся сию поїзку короля Едварда представити яко коромолу звернену проти Німеччини. Тимчасом берлінські дневники запевняють, що про сию поїзку повідомлено з Лондону берлінські міродатні круги дуже приятним способом. Інші знов англійські дневники, як Daily News приймають сию поїзку короля Едварда з мішаними чувствами. Імперіялісти, пише сей дневник, раді з того, бо вважають се природною річю, що король вільнодумної Англії відвідує самовладника вспятої Росії, так само, як ім природною видали ся відвідини султана Абдуль Гаміда німецьким цісарем безпосередно по вірменській різні. Дневник сей вказав сию поїзку віроломством демократичних традицій. Дневник сей критикує а н г л ь о - р о с і й с к и й договір, позаяк англійське міністерство заграничних справ бажало уступками в Азії запевнити собі піддержку Росії в європейських справах, а крім того противить ся сей дневник заявам привітливости цареві опертим на сентиментах. Край, що гне ся перед тираном, не має

права до проводу в світовім демократичнім руху.

Міністер, котрий дякує Богу, що в Росії нема ще парламенту, є так само рад, що є в Англії банковичі. Сі торжества мають допомогти до найближшої заграничної позички на боввий фонд чиновництва в боротьбі з народом. Фінанси були понукою до зближення з Францією, а так само є тепер підставою до зближення з Англією.

Р о с і й с к а д у м а перевела розправу над інтерпеляцією в справі Фінляндії. Міністер-президент Століпін заявив, що правительство вважає своєю задачею з підмогою думи обезпечити Фінляндию яко нерозлучну провінцію російського царства, але заразом удержати внутрішнє законодавство фінляндське. Треба мати се на тямці, що Росія і Фінляндія мають одно ціле правительство. Октобрист Бенінгзел заявив, що єго сторонництво готово піддержувати міністра-президента на сій вибраній дорозі. Після того відрочено думу на неозначений час.

В португальським парламенті посол Пінго Санто висловив погляд, що конституція повинна бути заступлена іншою, ухваленою народом, щоби не повторила ся знов диктатура. Міністер-президент Ферейре заявив на те, що треба лише вірно виконувати конституцію, а тоді нарід буде добре правлений, і що правительство не думає зовсім прибігати до диктатури.

З Тебріс звіщають, що перський губернатор одержав від російського генерала телеграфічне ultimatum до проведарів ворохобні. Наколи они не дадуть відшкодованя ограбленим Москалям, не дадуть убийників і не зложать гривни за убитого капітана російського, тоді Росія насильно зробить собі справу.

В південних і середних Хнах вибухло повстанє ясним полемінем. Вже давнійше були подавані телеграфічні вісти про позначи сего руху. Тепер поспіли грізні вісти з Іван: Ся місцевість лежить на француско-анамітській границі і є найнеспокійнішою провінцією Хін. Обшар сеї провінції рівнає ся менше більше Австро-Угорщині

Ворохобники здобули форти в Мангтсе і забрали припаси оружя і амуніції цісарским війскам. Відтак обсадили місто Куетун, заняли залізницю і принево-

лили залізничу службу піддати ся їх розпорядкам. Число ворохобників, котрі ідуть в напрямі на Намкай, зростає. Префект Куетуну утік, віцекороль просив губернатора Кван-тсе о війскову поміч, котрої однак не можна було вислати задля великого віддаленя.

В Марокку клонить ся зьвізда султана Абдуль Азіса до заходу. Ще недавно вірили в Парижі в можливість єго щастя і побіди, однак успіхи осягнені Мулей-Гафідом, єго противником, розвіяли сі надії. Вовнні сили Абдуль Азіса розбиті, Мулей Гафід заволодів головними містами Фецом і Мекіном, а коли ще проголосять єго султаном в Тангері, тоді опинить ся Франція перед зовсім новим питанням. Скоро Мулей-Гафід заволодів так значними просторами мароканськими, тоді французска дипломатія буде приневолена признати ся, що була хибно поінформована про положенє в Африці, і треба буде іменем Франції і Європи приступити до переговорів з Мулей-Гафідом.

Новинки.

— Календар. Ві второк: руско-кат.: Глікері М.; римо-кат.: Филипа Н. — В середу: руско-кат.: Ізидора М.; римо-кат.: Марі М.

— Ексцел. Епископ Чехович виїхав нинішнього понеділка на візитацію деканату дуклянського і поверне до Перемишля в половині червня.

— „Красвий господарско-молочарский Союз“, стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою в Стрию (давнійша „молочарека секція“ стрійської філії „Просьвіти“), працюючи поверх три роки над створенєм молочарского промислу в рускій часті Галичини, а іменно над закладанєм молочарских спілок, їх організацією і чехнічною контролею та над розвитком торгівлі маслом, відзиває ся отсим до П. Т. нашої суспільности, щоб з всяким довірєм відносла ся і на дальше до дирекції товариства „Красвого господарско-молочарского Союза“ в справі закладаня нових молочарских спілок і шпирла дальше той вельми важній для піднесеня добробиту наших хліборобів рілньничий промисл. Наш край рілньничий надає ся на се і коли хоть троха віримо в свої сили, найде ся много пригожих т. зв. молочних околиць, де можна би заложити молочарску спілку. Треба стільки бажати, щоб місцеві патриоти, місцева інтелігенція і селяни, схотіли заінтересувати ся сею справою, дати ініціативу до основаня молочарских спілок і попрацювати щиро і витривало над їх веденєм, а тим причинять ся вельми до поступу і подвигнення так заведбаного нашого рілньничого краю. Товариство „Красвий господарско-молочарский Союз“ в Стрию, маючи трілітню практику і працюючи щиро на тім поли — поспішить радо з порадою. Більше праці і муравлиної витривалости, а менше деклямацій, тоді будемо могли говорити о нашій економічній силі. Приступайте в члени „Товариства Господарско-молочарского Союза в Стрию“ Стан товариства представляє ся з 15. цвітня 1908 так: Стан чинний: готівка 5.221.61 К довжники 27.212.48 К, адміністрація 2.260.87 К, інвентар 1.129.68 К, магазин 4.449.93 К; стан довжний: уділи і фонд резервовий 719 К, віртелі 37.602.12 К, набіл 6.862.38 К, зиск 4.924.39 К, резерва страт 166.63 К, загальний оборот 73.326.43 К. Уділ виносить 20 К, вписове 2 К. Товариство має 3 скляпи: у Львові Ринок 10. і ул. Казимирівска 47 — в Стрию напротив гімназії. Головне бюро в Стрию. На всякі запитаня відповідає Союз відвортно. До праці а жеде нас лучша доля! — За „Красвий господарско-молочарский Союз“ в Стрию: о. Остап Нижанковський, Миз. Трон, Любом. Данилович.

— Вибори до міскої ради у Львові вже скінчили ся. При тіснійшій виборі перейшла решта 16 радних на 6 літ і 2 на 3 літа. На шість

буде просити їх... они зізвольть... Они дадуть себе пересвідчити, Остап не такий...

Гроші, єї масток... ні... ні... ніколи в світі... Останови не о єї гроші, не о єї масток ходить... ні... ні... він єї бажав... він кохав... він дуже кохав єї...

Она вірить... она єму, Останови, вірить.

Був Остап... був попрацати ся... депеша від матери... отець хорий... мүсїв зараз виїхати.

Такий сумний, такий сумненький.

І не поговорили нічого. Мати цілий час була з ними...

Коротко був, спішив ся до залізничі... шепнув, що напише...

IV.

Смерть...

Закралась тихцем раненько, закралась ненадійно.

Коротка недуга і той сильний ще мов дуб мужчина лежав вже на катафальку.

Полишив вдову, четверо дітив. Остап з них найстарший.

Молодший брат ще учеником гімназії, сестри молоді, одна 15, друга 17 літ.

І полишились самі... полишились на нужду.

Похорон.

Від рана вже, по кількаденній слоті, єїрі хмари зачали протирати ся, яснїти, аж вкінци пукли в однім місци нерівною рисою і указавсь блідий, мовби заплаканий блакит. Калужі води, дахи домів, дерева, шибі вікон, спрагнені сонця, втягали в себе лакомо сонїчні поцілуї, опалізуючи в ясних пестоцах.

З дистків дерев відривали ся що хвиля останні каплі дощу і спадали мов перлові слези на розмоклу землю.

Жалібний похід волік ся повільно улицями.

За домовиною йшов Остап з материю, дальше сестри, родина, знакомі.

Остап змінений, змізерований... З єго лица віяв незміримий біль...

Зближались до церкви.

Задзвонили дзвони і гучна філя звуків йшла враз з похоронною дружиною, несена легким вітром. А кождий дзвін грав инакше.

Оден повагом, звільна, мов би сам вслухував ся в свої тони — инші горячково, мовби хтось кликав на ратунок і кричав дико з болю превеликого.

І лежить домовина над свїжо викопаною ямою.

(Дальше буде).

літ вибрано: Філіпа, Бардаша, Склепінського, Бенецького, Шнайдера, Солеского, Чарнецкого, Тепфера, Ігнатювича, Цехульського, Бартона, Гетрїця, Згурського, Ольго, Мареша і Плятовського, з яких лише Мареш і Шнайдер не були на лісті міського комітету, (Стрільниць). На 3 літа вибрано Гарчиньського і Валска, обох кандидатів „Стрільниць“. Вшехполяки повесели при сих виборах соромний погром. На жаль не входить тепер до міської ради ні оден Русин з вини „Стрільниць“, яка хоч поставила була на своїй лісті при першій голосованню пп. Павлишака і Маковича, але при голосованню так їх зчеркувано, що навіть не прийшли до тіснійшого голосованя. Впрочім они оба руских справ в міській раді ніколи не боронили, і в своїй рідній мові в раді ніколи не відзивали ся.

— **Ревізія в церкві.** З Борщівщини пишуть нам: На анонімне донесеня якогось вшехпольського чорносотенця зїхав до Скали над Збручом комісар старства з Борщова — казав рускому пароху о. А. Левицкому отворити церкву і зробив дуже докладну ревізію в церкві бупуючи в кождім закутку — шафі — хорах — навіть на вітарях. На запитанє о. пароха, чого шукає, відповів, що є „doniesienie, że w cerkwi znajduje się skład bomb browninów — est.“ Хотів навіть відкопувати гробовець, що знаходиться під церквою, але вхід має з надвору. Побачивши однак, що над входом зеленє велика і густа трава, полишив небіжчиків в спокою. По довгім бупованню по церкві, коли очевидно нічого не знайшов, дуже „grzecznie“ перепросив о. пароха, але on musiał spełnić swój obowiązek. — і просив о дискрецію для уникненя скандалу. Однак, така нечувана ревізія в церкві мала більше свідків крім о. пароха Левицкого, котрі подають єї до відома, нехай світ знає, до яких денунційний здібні вшехполяки.

— **Університетські події в Градци.** В суботу мав відбутися звичайний суботній „буммель“ студентський і мали явити ся перший раз члени нового католицького товариства студентського. Аби не допустити до заверухи, ректор заборонив урядити „буммель“. При вході до університету уставило ся до 200 ліберальних студентів, але відійшли по 12 год. в полудне, бо католицькі студенти з огляду на ректорський розпорядок не прибули.

— **Справа Січиньського.** Часописи доносять, що оводі надійшло до львівського суду з найвисшого трибуналу у Відні, внесене Мирославом Січиньським поданє о делегацію позагалицького, а передовсім віденського суду, до переведеня розправи. То поданє розглядала в суботу палата радних і заявила ся проти делегованя позагалицького суду. Палата радних предложить то поданє висшому кр. суду до заопінованя, який потім відошле єго найвисшому трибуналові до остаточного рішеня. — Акт обжалованя вже виготовлений і буде небавком доручений обжалованому. Часописи додають, що Січиньський внесе відклик проти акту обжалованя, бо так жєлає собі родина в листі писанім до Січиньського.

— **Про плеканє тіла.** Плеканє тіла крім зборвля має ще й инше дуже важне в житю чоловіка значєне. Оно ублагородняє чоловіка а через то надає єму більшої поваги і значєня між другими не лиш що до стану і званя собі рівними, але й перед висшим під тим зглядом. Виходить з того, що кождий чоловік, котрий хоче, щоби був здоров, щоби єму добре діяло ся та щоби другі єго поважали і єму честь віддавали, повинен о скільки можна, як найбільше і найліпше плекати своє тіло. Плеканє тіла може і повинно мати на оці дві головні цілі: 1. Скріпленє тіла так, щоби оно могло оперти ся всїляким недугам або бодай легко їх видержати. 2. Наданє тілу не лиш харности але й краси так, щоби й чоловікови самому і другим з ним було приятніше жити. Заставовимо ся тут над тим, чи кождий чоловік може плекати своє тіло. О тім, що кождий, чи багатий, чи бідний, чи селянин-хлібороб, чи ріщанин-ремісник, купець і промисловец, чи урядник або й хто не-

будь инший повинен плекати своє тіло, не треба й говорити, бо се річ ясна і зрозуміла. Инше питанє, чи кождий може то робити. Ми даємо на то рішучу відповідь, що кождий може то робити, скоро лиш має до того добру волю і охоту та знає, як то робити. Возьмім для приміру хоч би лиш такє: Чи селянин-хлібороб, що возить гній і оре землю, мусить конче ходити невмитий і непричесаний, з розпатланим волосєм і торічним брудом на тілі? Або чи коминар, що день в день вимітає сажу і каналник, що лазить в канали, не може бодай раз на тиждень чисто обмити ся? Що кождого, чи він пан чи селянин, ремісник чи робітник, можуть боліти зуби, се так само певно, як певно і то, що кождий у тих людей може по їдженю або перед сном рот пополукати і не потребує розкушувати орїхів зубами або витягати зубами цвяхи. Із сего вже видимо, що кождий чоловік, хто би він не був, може в більшій або меншій мірі плекати своє тіло, а коли може, то й повинен; коли же не знає способу, як то робити, нехай учить ся. Нашим людям особливо по селах треба на то тим більше памятати, що з плеканєм тіла піднесе ся й їх уровень культури а з культурою і добробит і буде в здоровім тілі здоровий дух.

— **Страшна пригода на залізницї.** В місті Воронежа, в Росїї стала ся не двірци незвичайна подія. Пятнадцять монахинь з Дівиченьського монастиря прийшло відобрати транспорт дерева і нараз на двірци заскочив їх зливний дощ. Монахинї поховали ся перед зливою під товаровими вагонами, що стєяли на бічних шинах, не здогадуючись, що ті вагони будуть небавком виправлені з поїздом. І справді мимо зливи до вагонів причеплено локомотиву, котра рушила їх з місця. Роздав ся страшний крик і поїзд спинив ся. Одній монахинї колеса вагонів відрізали руки і ноги, так, що она погбла на місці, другу тяжко покалічило. Прочі монахинї лиш страшенно перелякались.

— **З життя артистів.** В італійськїм містечку Местне коло Венеції стала ся оводі підчас представленя в проїзїм цирку страшна подія. Межи артистами були також акробати Рафаелі і єго жінка Емма. Якийсь багатий властитель більшої посїлости Дамерині залюбив ся в гарній артистці і частò сходил ся з нею. Се добачив случайно Рафаелі і в своїй зависти придумав страшний плян. Підчас коли єго жінка розгойдувала ся високо на трапезі, відв'язав Рафаелі, так що віхто того не добачив, дротяну ливву, що держала руштованє, на котрім висів трапез. Нараз трапез подав ся а артистка, що ще з великою зручностю показувала карколомні штуки, впала з криком на арену і згинула на місці. До несчасливої прискочив Дамерині, котрий сидів між видцями і нахилив ся з плачем над тілом артистки. В тій хвилі прискочив Рафаелі з сокирою і сильним замахом відрубав єму голову. Рафаелі віддав ся відтак сам в руки поліції.

— **Дрібні вісти.** При гал. властях скарбових є до обсади кільканацять посад концентрових практикантів з 1.200 К адютум. Поданя з долученєм свідоцтва з 3 держ. іспитів правничих належить вносити до президїї кр. дирекції скарбу. — Виклад скарбовости на львівськїм університеті по пок. проф. Охенковськїм обняв др. Йосиф Мілевський, директор кр. банку і б. проф. краків. університету. — Пп. Мирослав Гаврилів і Артим Хомик зложили на львівськїм університеті професорський іспит з природописно-математичної групи.

Оповідки.

— **Заг. збори олії „Просвіти“ в Гусятині,** заповіджені на 28. с. м., відложено на день 8. червня с. р.

— **Заг. збори укр.-рускої Видавничої Спільни у Львові** будуть дня 4. червня, о 11 годині рано, в салі засідань Виділу Наук. Тов. ім. Шевченка, при ул. Суніньського, ч. 17, з таким порядком: 1) Відчитанє протоколу з попередних зборів, 2) звіт секретаря, касовий й контрольної комісії, 3) доповнюючий вибір одного члена дирекції й одного заступника, 4) внесенє й інтерпеляція.

— **Краса рада шкільна** іменувала в народних школах між иншими: Людв. Гейншівну учит. 1-кл. шк. в Шумлянках малих, Йос. Медвєцького учит. в Козівці, Ів. Білинського учит. в Ягальниці старій, Вас. Лабенцького в Вульці, Григ. Кіся в Ценевій і Тимот. Жука в Грабі; перенєсла: Ник. Древницького з Гаврилівки до Підвисокої і Макс. Гавляцкого з Хотилюба до Нинович.

— **Іменованя.** Міністер торговлі іменовав старшими завідателами почт почтових завідателів: Омеляна Матковського до Львова, Евг. Гервего в Живцю, Романа Сарачиньського в Станиславові, а старшим почтовим контролором Евгена Барана до Кракова.

— **На Ясну Гору.** Подібно як в минувших роках і сего року приготавлиє ся богомілє в честь Прєсвятої Богородиці на Ясну Гору до Гошова. Люди так зі Львова, як і з околиці бажуючі взяти участь в сїм св. богомілї, зволять зголосити ся до оо. Василян у Львові ул. Жовківська ч. 36. Зголошувати ся можна або самим або через своїх Ви. Отців духовних. Ціна їзди там і назад залізницею (3 кляса) вносить: зі Львова 4 К 10 с, з Пуштомит 3 К 40 с, зі Щирця 3 К 20 с, з Миколаєва 2 К 70 с. Відїзд богомілі є назначений на 30. н. ст. мая с. р. рано. Поворот 31. н. ст. мая вечером. Близші відомости подасть при замовленю білетів монастир. Христос воскрес! — *Оо. Василяни* ул. Жовківська ч. 36. Львів, дня 8. мая 1908.

Посмертні оповістки.

— **О. Андрей Грїб,** парох в Берліні, брідського повіта, упокоїв ся дня 14. с. м. в 56. р. життя а в 26. р. святицтва. В. с. п!

— **Михайло Ольшанський,** артист руского народного театру, перебуваючого тепер в Чернівцях, упокоїв ся там нині рано. Покійник від довгих літ виступав на нашій сцені кількома наворотами. Вступивши перший раз на нашу сцену, учив ся там рускої мови. Належав тоді до найліпших сил акторських, а маючи милий голос і темперамент грав в комедїях і оперетках з великим powodженєм. Потім кілька разів переносив ся на польські сцени, а при повороті находив все приют в нашій театрі. Останній раз по побуті в Кракові, де грав в людів театрі, вернув до руского театру на менші ролі і слабший в співних партїях. Був се чоловік в силі віку, літ около 45, однак знеможений злиднями в останних часах почав недомагати. Полишив вдову і дві доньки, з яких одна нелітна, а друга подружена за військовим інженером. В кругах рускої суспільности, яка знала покійника зі сцени, викличе ся сумна вістка про єго смерть щирій жалє. Вічна єму память!

Наука, штука і література.

— **Гостина япанських акторів.** Екзотичні були оводі у Львові артисти — з далекої „країни цвітучих садів та сходячого сонця“.

В мійськму театрі виступила драматична трупа славної у своїй вітчизні трагічки п-ні Ганако, що слїдом Сади Уассо із малою громадкою добірних япанських акторів вибрала ся на підбїй Європи та після великих подвигів в льондонських і берлінських театрах і у Ронахера загощила й до Львова.

О скільки призабута вже нині гостина Сади Уассо і оводішні виступи панї Ганако дають менї підставу до видаваня якогонебудь осуду, то бачить ся менї, що треба уважати япанський театр за виключний витвір свого власного осередка культурного, що відбігає доволі далеко від вимогів і розуміня, яке собі сучасна Европа виробила на театр і сценічну штуку.

Тим то й відпадають тут усякі порівнаня із якимнебудь типом наших сучасних театрів.

Представлені япанськими акторами дві одноактові драмки (о скільки вношу з контро-

лі долученого змісту з тим, що діяло ся на сцені) архітектонічно дуже примітивні, а цілий зміст першої („В чайній“) снують ся довкола гейши, що втворює боярина, щоби його обікрати, а зміст „Отакє“ зложеної майже в цілости на одну роль служниці, що користаючи із неприсутности своєї пані, вбирає ся в її „кімоно“ що й овісля стає причиною її смерті.

Бо являєть ся лицар Yoshiko та беручи перебрану „Отакє“ за свою любовку, — вбиває її.

У обох драмках ціла увага концентруєть ся на самій пані Ганако, дарма, що грає в оточенню знаменитої та нечувано зіграної зі собою дружини.

Гра тих людей була понисом крайню реалістичної штуки акторської.

Надзвичайна міміка, яркий спосіб говорення поглядом, жестом, якась прямо трансформація кожного моменту акції на зовнішній вираз гри — ось що знаменує японських акторів.

А попри казочну плястику і усі прикмети тої реалістичної гри не є се в нашому розуміню, штука оживлена душею твору і артиста.

У тій майстерній роботі нема сліду відчуття, є лишень чисто зовнішні події, що далекі від психології — можна уважати вислідом надзвичайної вправи і тої гімнастики, до якої здаєть ся такий спосібний японський актор.

Тому то дрібненька (з пречудовими устами) стать пані Ганако в своїм оточенню була явищем дуже екзотичним, симпатичним та інтересним — але не страшила мою душу ані на хвилину, навіть тоді, коли з відражуючо клінічними подробицями відтворювала яву смерті, — навіть тоді, коли клячала на переді сцени звернена лицем до публіки, а її зіниці заходили мракою і ховались у кутиках очей, а з її гарних уст котились дві струйки крови....

Чар-ий.

Телеграми

з дня 25. мая.

Відень. Fremdenblatt доносить: Вість про димісію спільних міністрів бар. Еренталя і Шенайха потверджує ся. Димісія є природним вислідом ситуації, висловлюючої ся в тім, що оба міністри дали формальне приречене і зангажували ся що до переведення звісних жадань австрійської делегації, а не повело ся їм вповні перевести ті жаданя. Є то поступоване строго конституційне, якого вістре не звертає ся в ніяку сторону. Рішенє прислугує тепер одиноко компетентному чинникови с. є Короні, яка має постановити, чи наведена причина є достаточна до прийнята димісії обох міністрів. Та справа через нещасливу тактику може більше скомплікувала ся, як було треба. Супроти труднощій, які передовсім в угорскім королівстві угор. правительства має до побореня, аби приеднати собі сторонництва більшости угор. сойму для тих заряджень, вислід, який спільні міністри осягнули у всіх важнійших точках, мусить кожним неупередженим чоловіком бути уважаний за значний, передовсім, если помине ся подробиці, а зверне ся увагу на справу, що компроміс, докований на спільній міністерській конференції, може справу тривко поладнати. З хвилиєю, коли ухвали спільної міністерської конференції будуть цісарем затвержені і на тій основі вироблена дотична пролога, мусять уступити всякі сумніви, щоби пізнійше які небудь зміни в політичнім укладі могли зробити вплив на материяльний вислід осягнутого компромісу.

Відень. З компетентної сторони доносять, що цісар не прийняв просьби бар. Еренталя і ген. Шенайха о димісію Завтра (второк) має появити ся відручне ці-

сарске письмо, в яким цісар відмовить просьби о димісію обох згаданих міністрів.

Чернівці. Артист руского театру, Ольшанський, помер нині рано.

Париж. Франц Копе, член академії, помер вчерга.

Сеуль. Дня 19. с. м. японське військо звело кровавий бій з корейськими ворохобниками в провінції Оскега. Полягло 25 Корейців і 2 Японців, а 8 Японців було ранених.

Петербург. Посли першої думи, засуджені за підписанє виборської відозви, розпочали відсліджувати кару з виїмком кількох, котрим кару відложено.

Вашінгтон. Конгрес призначив півтора мільона доларів на участь Америки в міжнародній виставі в Токіо в р. 1912.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і казарна — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали 24. с. м.: Іван Дубляниця, Добча; др. Евген Гвоздецький, Бібрка; др. Здзіслав Чапліцький, Закопане; М. Бернштайн, Одеса; др. Ізидор Голубович, Тернопіль; Степан Шухевич, Дрогобич; Александер Яремчук, Полянка; Григорій Гарасимчук, Броди; Іван Семенюк, Немирів; В. Щербаковський, Львовна; Володимир Строцький, Коломия; о. Теофіл Прийма, Калуш; Теодор Мохнацький, Кокошинці; Осип Лукашевський, Львів; Людмила Демків, Бубнище; Марія Грабовенська, Долина; Ваєль Фірман, Камінка струм; Ромуальд Руліг, Закопане; о. Теодор Серединський, Михайлівці; Омелян, Евген і Марія Рудницькі, Дібрнів.

Лікар

Др. Володимир Янович

мешкає від 1. мая с. р.

в Стахиславові, улица Голуховского

(давнійше СЕРЕДНА) ч. 1.

Адвокат краєвий

Др. Соломон Віттлін

отворив канцелярию у Львові при

ул. Крашевского 5.

Артист-маляр

Евген Турбацький

Львів, ул. Пекарська ч. 43.

поручає ся при окрашеннях церков; образи до іконостасів, історичні, портрети і т. д.

Поручає ся дешево і совісне

Артистично ритівниче заведење

А. ЗІГМАНА

— у Львові, ул. Сикстуска ч. 14. —

Робітня металевих і кавчукових печаток.

Монограми, герби і всякі гравури — вівіски ритовані і лянні, прасовані бляхи для сторожий і товариств. — Поручає ся яко доставець ріжних руских товариств і Урядів парохіяльних. (29—?)

СОБІЛ Житки можна набувати в „Собільській Базарі“ у Львові і паперці і у всіх торговлях в краю.

Працюйте і шазіть!

Товариство взаємного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.

приймає вкладки на книжочки щадничі на 4% уділяє позички на скритті за інтабуляцією на 6 прц.; і сплату розкладає на 10 до 15 літ (при 30 ратах піврічних вносить рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 К 8 сот. від кожних 100 К позички).

Векселі приймають ся тільки 3 місячні, з 3 підписами, на 6 прц. до 7 прц.

Членами можуть бути позичку і дістати тільки члени обезпечені в „Джістрі“.

З зисків уділив „Джістер“ на публічні добродійні цілі квоту 45.835 корон.

Вкладки . . . . . 2,795,183 К.
Позички уділені . . . . . 3,410,684 К.
Удлі членські . . . . . 234,398 К.
Цінні папери . . . . . 130,452 К.
Фонд резервовий і інші . . . . . 43,842 К.
Львоваці . . . . . 182,206 К.

Канцелярії Товариства при ул. Рускій ч. 20 отворені перед полуднем від 8—2 год.

Контора виміни

ц. к. уприв. галицького акційного

БАНКУ

Гіпотечного

виплачує без потрученя провізві або коштів

всякі купони

вильосовахі вартіські папери.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станиславова	5:40	—	—	—	—
Коломиї	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любіня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рава рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10+
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станиславова	—	—	—	2:40	—
Коломиї	—	—	—	6:03	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любіня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рава рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35+
Янова	6:58	9:15	1:35+	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35+
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди ідучі лише в неділі означені †.

При закупні товарів просимо покликувати ся на анонси нашої часописи!

